

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, sagsnr: 2015-134
Den 29. januar 2015

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 10. februar 2015

SAMLENOTAT

<u>1. Præsentation af det lettiske formandskabsprogram</u>	<u>2</u>
<u>2. Terrorbekæmpelse</u>	<u>4</u>
<u>3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2015 (kommenteret dagsorden).....</u>	<u>7</u>

1. Præsentation af det lettiske formandskabsprogram

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Letland overtog den 1. januar 2015 for første gang det roterende EU-formandskab for Rådet og ventes på mødet at præsentere sine prioriteter for det næste halve års arbejde i Rådet. De tre hovedprioriteter i formandskabsprogrammet er: 1) Konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse, 2) Digitalt Europa samt 3) Et stærkt Europa udadtil. I lyset af terrorangrebet i Paris i starten af januar er terrorbekæmpelse blevet tilføjet som en fjerde hovedprioritet.

2. Baggrund

Den 1. januar 2015 overtog Letland for første gang det roterende EU-formandskab for Rådet efter Italien. Det skete efter en lang transitionsperiode i det europæiske samarbejde, hvor der er blevet skiftet ud i Europa-Parlamentet, Kommissionen og på EU-topposterne, og hvor lovgivningsmaskinen det meste af 2014 har kørt på et lavt blus i institutionerne. Forventningen er således, at der vil være stor appetit i Bruxelles på at komme hurtigt i gang med lovgivningsarbejdet. Den lettiske formandskabsperiode kan således blive særdeles lovgivningstung.

3. Formål og indhold

Formålet med dagsordenspunktet er at give det lettiske formandskab lejligheden til at præsentere sine prioriteter for det næste halve års arbejde i Rådet. I fastsættelsen af de overordnede prioriteter i formandskabsprogrammet har Letland i høj grad støttet sig til Det Europæiske Råds strategiske dagsorden fra juni samt trioformandskabsprogrammet, som er vedtaget sammen med Italien og Luxembourg, som overtager efter Letland 1. juli. De tre hovedprioriteter i det lettiske formandskabsprogram er:

1. Konkurrencedygtigt Europa

Fokus er på konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse gennem bl.a. videreudvikling af det indre marked for tjenesteydelser, digitale ydelser og energi, investeringsplanen, det europæiske semester, Europa 2020 samt bedre regulering. Kommissionen vil uden tvivl presse på for en hurtig vedtagelse af investeringsplanen.

Energiunionen fremhæves af formandskabet som en stor prioritet, herunder med henvisning til behovet for bedre energiinfrastruktur, øget anvendelse af vedvarende energi, fremme af energieffektivitet samt solidt "energi-diplomati" vis-a-vis eksterne udbydere.

2. Digitalt Europa

Den digitale dagsorden er sammen med energiunionen en topprioritet for det lettiske formandskab, der har særlig know-how og interesser på dette område. Formandskabet vil give denne dagsorden høj prioritet, herunder med det digitale topmøde, "Digital Assembly", der ventes at finde sted i Riga den 17.-18. juni 2015. Fokus vil særligt være på det digitale indre marked, e-handel, privacy, databeskyttelse, forbrugerbeskyttelse og -tillid (på nettet), administrative byrder, digitalisering, e-governance samt cyber-sikkerhed.

3. Et stærkt Europa udadtil

Også den eksterne dimension får høj prioritet af det lettiske formandskab, der agter at støtte aktivt op om den Høje Repræsentants og FUT'ens arbejde. Formandskabet ventes særligt at være aktive ift. EU's naboer, hvor vigtigheden af det Østlige Partnerskab og udvidelsespolitikken understreges, bl.a. grundet udviklingen i Ukraine. Med det Østlige Partnerskabstopmøde den 21.-22. maj 2015 ønsker formandskabet, at EU sender et stærkt signal om vigtigheden af naboskabspolitikken og relationerne med de østlige naboer. Formandskabet giver ligeledes udtryk for at ville prioritere frihandelssporet højt, herunder særligt at opnå en aftale med USA om TTIP inden udgangen af 2015. Af andre prioriteter fremhæves det forestående review af EU-Centralasien-strategien samt af FUT'en.

Endelig har det lettiske formandskab - i lyset af terrorangrebet i Paris i starten af januar - meldt ud, at man som supplement til ovenstående tre hovedprioriteter agter at give høj prioritet til at styrke terrorbekæmpelsen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Formandskabsprogrammet ses ikke i sig selv at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til sådanne overvejelser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag inden for prioriteterne.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ikke relevant.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage punktet til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Terrorbekæmpelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet (almindelige anliggender) forventes at have en drøftelse af den aktuelle status på EU's indsatser med at forebygge og bekæmpe terrorisme samt mulige nye elementer i en styrkelse af EU-samarbejdet internt såvel som med tredjelande. Der forventes ikke vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Det franske satiremagasin Charlie Hebdo blev den 7. januar 2015 udsat for et angreb, hvor personer stormede magasinets redaktion og skød med automatvåben. 12 personer blev dræbt under angrebet. Efterfølgende blev en politibetjent og fire civile dræbt ved to anslag, herunder mod et jødisk supermarked. Angrebet mod satiremagasinet har affødt bred international fordømmelse og fornyet fokus på behovet for globalt at imødegå truslen fra voldelig ekstremisme i forsvaret for universelle frihedsrettigheder, herunder ytringsfriheden.

EU's terrorbekæmpelsesstrategi fra 2005 er bygget op over fire søjler - forebygge, beskytte, forfølge og reagere – der ligeledes er bærende elementer i EU's samarbejde med tredjelande, herunder i forbindelse med kapacitetsopbygning.

Rådet (udenrigsanliggender) godkendte i oktober 2014 en ny EU-strategi for imødegåelse af terrorisme og 'foreign fighters' i Syrien og Irak, der skal ses som en langsigtet ramme for at begrænse truslen mod Europa og europæiske interesser samt mod den regionale stabilitet. Den skal endeligt også bidrage til at bekæmpe ISIL og andre grupperinger inkl. den voldelige ideologi, de repræsenterer. Fra dansk side bistår man bl.a. Europa-Kommissionen med at formulere indsatser i Mellemøsten og Afrika, der fokuserer på at opbygge modstandskraft mod voldelig ekstremisme, generel kapacitet til at forebygge og bekæmpe terrorisme samt fremme af regionalt samarbejde. I Udenrigsrådet den 19. januar 2015 var der generelt opbakning til, at EU bør prioritere styrkelse af samarbejdet med lande i Mellemøsten og Nordafrika om terrorbekæmpelse; implementering af terrorbekæmpelses- og foreign fighters-strategien; bekæmpelse af radikaliserende; og diplomatiske indsatser ift. konflikter, som danner grobund for terrorisme. Det forventes, at rådet (udenrigsanliggender) på sit møde den 9. februar 2015 igen vil berøre emnet i forbindelse med ministrenes frokostdrøftelse, og eksterne elementer af EU's tilgang til terrorbekæmpelse forventes ligeledes en del af drøftelsen på rådet (almindelige anliggender) den 10. februar 2015.

EU's terrorbekæmpelse behandles også i regi af retlige og indre anliggender. På invitation fra den franske indenrigsminister deltog justitsministeren i et møde i Paris den 11. januar 2015 med ministre fra Letland, Tyskland, Østrig, Belgien, Spanien, Italien, Nederlandene, Polen, Storbritannien, Sverige, Canada og USA. Desuden deltog repræsentanter fra Europa-Kommissionen, herunder EU's anti-terrorkoordinatør. På mødet udtrykte ministrene deres fælles fordømmelse af angrebet på Charlie Hebdo og de efterfølgende gidseltagninger. Der var desuden enighed om behovet for at sikre et effektivt værn mod terrorisme, og ministrene identificerede i den forbindelse en række tiltag, som der bør arbejdes videre med. Blandt tiltagene kan nævnes vedtagelse af et

EU Passenger Name Records system (adgang til luftfartsselskabers passageroplysninger, PNR) samt styrkelse af informationsudveksling og kontrollen ved EU's ydre grænser. Endvidere fremhævedes behovet for samarbejde med tredjelande, herunder i regi af Global Counterterrorism Forum (GCTF), der er en uformel alliance imod terrorisme stiftet af 29 vestlige og ikke-vestlige lande samt EU, hvor Danmark sammen med seks andre EU-lande deltager i arbejdet. EU's terrorbekæmpelsesindsats vil bl.a. blive drøftet på et uformelt møde blandt EU's justits- og indenrigsministre i slutningen af januar og på det uformelle DER i februar.

På det uformelle møde i DER den 12. februar 2015 forventes stats- og regeringscheferne at drøfte, hvordan EU kan styrke sin indsats for at bekæmpe terror i lyset af terroranslagene i Paris. Der foreligger p.t. ikke nærmere kendskab til hvilke specifikke emner, der skal drøftes, men det er forventningen, at drøftelserne baserer sig på drøftelserne på henholdsvis rådsmødet (udenrigsanliggender) den 19. januar 2015 og på det uformelle møde blandt justits- og indenrigsministtermøde i slutningen af januar. Det må således forventes, at stats- og regeringschefernes drøftelser vil kunne berøre emner som håndtering af foreign fighters, styrket kontrol af ydre grænser, bekæmpelse af radikalisering og terrorpropaganda (herunder misbrug af internettet), oprettelse af et europæisk PNR-system, begrænsning af illegale skydevåben, bekæmpelse af terrorfinansiering, bedre udnyttelse af Europol og Eurojust samt eksterne emner som samarbejde med tredjelande.

3. Formål og indhold

Behandlingen af dagsordenspunktet forventes at have karakter af drøftelse af den aktuelle status på EU's indsatser med at forebygge og bekæmpe terrorisme samt mulige nye elementer i en styrkelse af EU-samarbejdet internt såvel som med tredjelande. Der forventes ikke vedtaget råds-konklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være bred enighed om at understrege vigtigheden af behovet for styrket europæisk samarbejde om bekæmpelse af voldelig ekstremisme, herunder den fulde anvendelse af alle eksisterende eksterne EU-instrumenter ift. samarbejdet med tredjelande. Sagen drøftes også i andre rådsformationer, ikke mindst retlige og indre anliggender, men også i udenrigsanliggender.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen tilslutter sig den internationale fordømmelse af angrebet mod Charlie Hebdo og støtter en bredspektret, global indsats mod truslen fra voldelig ekstremisme. Regeringen har i efteråret 2014 fremlagt en ny handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme, hvor man i form af 12 initiativer styrker forebyggelsesindsatsen på alle fronter, herunder i forhold til det internationale samarbejde.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

EU's terrorbekæmpelse har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med forelæggelsen af mødet i rådet (udenrigsanliggender) den 19. januar 2015.

3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2015 (kommenteret dagsorden)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Den kommenterede dagsorden forud for mødet i Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2015 foreligger endnu ikke. Det forventes dog, at drøftelserne vil dreje sig om energiunionen, den økonomiske situation og Ukraine/Rusland.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd mødes den 19.-20. marts 2015. I henhold forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møder i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 10. februar vil udkast til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2015 blive præsenteret. Udkastet foreligger endnu ikke.

Det forventes dog, at drøftelserne bl.a. vil dreje sig om etableringen af en europæisk energiunion, som Det Europæiske Råd i juni 2014 vedtog som en af de fem strategiske prioriteter for EU de næste fem år. Det forventes, at Kommissionen vil offentliggøre en strategi for etablering af en europæisk energiunion inden udgangen af februar 2015. Herudover forventes en drøftelse af den økonomiske situation i EU samt Ukraine/Rusland.

Der vil afhængigt af udviklingen kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til den kommenterede dagsorden for Det Europæiske Råd den 19.-20. marts 2015 foreligger endnu ikke. Udkastet til den kommenterede dagsorden ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage formandens orientering om udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.